

**Житомирський
державний
університет імені
Івана Франка**

**Тернопільський
національний
педагогічний
університет імені
Володимира
Гнатюка**

**Київський
столичний
університет імені
Бориса Грінченка**

Littera Scripta Manet:

**Нові тенденції у перекладознавстві,
філології та лінгводидактиці у контексті
глобалізаційних процесів**

**Матеріали 3-ї Всеукраїнської науково-практичної
конференції здобувачів та молодих учених**

Житомирський державний університет імені Івана Франка,
5 листопада 2025 року

Житомир 2025

УДК 81'255:81'42:001.891

Н-76

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Житомирського державного університету
імені Івана Франка від «28» листопада 2025 року,
протокол № 22*

Рецензенти:

Антонюк Н. М., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, доцент, доцент кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Могельницька Л.Ф., кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя Державного університету «Житомирська політехніка»;

Соловйова Л.Ф., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Поліського національного університету.

Littera Scripta Manet : зб. наук. пр. за матеріалами 3-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів та молодих учених "**Нові тенденції у перекладознавстві, філології та лінгводидактиці у контексті глобалізаційних процесів**" / за ред. Полховської М. В., Борисенко Н.Д., Мосієнко О. В., Лисецької Ю. В. Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2025. Вип. 11. 406 с.

Збірник містить матеріали доповідей учасників 3-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, здобувачів та молодих учених «Нові тенденції у перекладознавстві, філології та лінгводидактиці у контексті глобалізаційних процесів», яка відбулася 5 листопада 2025 року в Житомирському державному університеті імені Івана Франка в межах відзначення Міжнародного дня науки. Теми доповідей охоплюють лінгвістичну, перекладознавчу та лінгводидактичну галузі.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів, цитат,

власних імен, посилань на наукові та літературні джерела, інші відомості відповідають автори публікації.

Думка редакції може не збігатися з думкою авторів.

©Колектив авторів,2025

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2025

ЗМІСТ

1. Альошина К. О. Інноваційні технології викладання перекладу з використанням онлайн-платформ і симуляцій	10
2. Анишко С. І. Врахування індивідуальних психолінгвістичних особливостей учнів у процесі вивчення іноземної мови	13
3. Бабенко А. В. Відтворення історичних реалій в українському перекладі роману Дани Шварц “Анатомія. Історія Кохання”	16
4. Баранівська Д. В. Алгоритм укладання електронного словника юридичної термінології на платформі Lexonomy	19
5. Басараб В. С. Emerging abbreviations in English twitter/x discourse: linguistic patterns and functions	21
6. Бесараб Т. А. Особливості присвійного відмінка в англійській	23
7. Бобер О. О. Власні назви роману Дж. Стейнбека "Of Mice and Men" та способи їхнього відтворення в українському перекладі	26
8. Бобруєнко О. Р. Генеза перекладацької думки: постановка проблеми	30
9. Богач І. А. Англомовна монологічна компетентність старшокласників як об’єкт педагогічних досліджень	33
10. Бойко О. О. Специфіка відтворення синтаксичних конструкцій роману С. Кінга “Керрі” в українському перекладі	35
11. Бондаренко К. Специфіка відтворення граматичних особливостей міжнародних документів українською мовою	38
12. Борецька К. І. Специфіка перекладу пісень в анімаційних фільмах	41
13. Буєвич А. О. Роль перекладу у локалізації цифрового середовища	43
14. Булатова В. С. Особливості та труднощі англо-українського перекладу рекламних повідомлень та слоганів.	46
15. Василенко Є. В. Inner prosody in silent poetry reading: the role of subvocalisation and imagined voice	49
16. Василишин С. В. The Line Between Accuracy and Atmosphere: Translating Forensic Realities in Simon Beckett’s the Chemistry of Death and Tess Gerritsen’s the Surgeon	51
17. Вовкогон С. В. Linguo-Psychological Foundations Of Conflict Communication	54
18. Вождаєнко М. М. Author’s Style in the Self-Help Book How to Set Healthy Boundaries by Chase Hill	55
19. Гайченя В. С. Особливості персонажного мовлення в творах Агати Крісті	58
20. Ганістрат Н. Ю. Мовна політика кечуа: мова як приклад культурної інтеграції	62
21. Гільтай К. О. Стилістичні та лексичні особливості перекладу протокольних промов у різних культурних контекстах	65
22. Гнатюк Д. Humorous Narrative In Modern American Novels and Rendering It In Ukrainian	67
23. Горбань В. О. The Impact of Artificial Intelligence Technologies on Practice of Literary Translation	70

Богач І. А.
гр. мСОАМ-22
Тернопільський національний педагогічний університет імені
Володимира Гнатюка
Наук. Керівник – к.п.н., доцент Левчик Н. С.

АНГЛОМОВНА МОНОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЯК ОБ'ЄКТ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Постановка проблеми. Проблема формування англомовної монологічної компетентності залишається актуальною в педагогічній освіті, оскільки виступає ключовим чинником успішної комунікації в соціальних, академічних та професійних контекстах. Попри значну увагу науковців до проблеми розвитку іншомовної комунікативної компетентності, питання формування саме монологічних умінь у шкільному курсі англійської мови залишається недостатньо розробленим. На практиці спостерігається розрив між рівнем володіння мовними знаннями та здатністю учнів до самостійного усного висловлювання, що зумовлює потребу у визначенні педагогічних умов ефективного розвитку монологічного мовлення.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми оволодіння іншомовною монологічною комунікативною компетентністю активно досліджуються в сучасній лінгводидактиці. У працях вітчизняних і зарубіжних учених це поняття розглядається крізь призму різних підходів до структури, змісту та розвитку мовленнєвих умінь. У межах комунікативного підходу [2; 4] монологічне мовлення розглядається як форма реалізації мовленнєвої компетентності, спрямована на досягнення комунікативної мети. Когнітивно-комунікативний підхід [1; 6] акцентує увагу на розвитку мисленнєвих операцій, необхідних для логічного структурування, аргументації та смислової цілісності висловлювання [3].

Мета дослідження полягає в комплексному аналізі процесу формування англомовної монологічної компетентності старшокласників та визначенні педагогічних умов, методів і цифрових засобів, що забезпечують ефективний

розвиток умінь логічного, структурованого й цілеспрямованого усного висловлювання англійською мовою.

Виклад основного матеріалу дослідження. Структура англомовної монологічної компетентності охоплює мовний (лексико-граматичний), змістовий (когнітивний), структурно-композиційний та соціокультурний компоненти. Її формування відбувається поетапно: від репродуктивного рівня — через опору на зразки, до продуктивного — самостійного створення висловлювань різних типів (опису, розповіді, аргументації). Ефективність цього процесу підвищується завдяки використанню інтерактивних презентацій, які дозволяють поєднувати візуальний і мовленнєвий матеріал, сприяють розвитку креативності учнів, стимулюють їх комунікативну активність і забезпечують умови для самостійної підготовки та представлення монологічних висловлювань.

Мета і зміст формування англомовної компетентності в монологічному мовленні старшокласників. Англомовна монологічна компетентність розвиває в учнів уміння логічно, зв'язно й упевнено висловлюватися англійською мовою, сприяє становленню когнітивних умінь, особистісному зростанню та готовності до подальшої професійної діяльності [1]. Формування цієї компетентності передбачає врахування лінгвістичних особливостей англійської мови, що відрізняються від української, а монологічне мовлення використовує сталі мовні формули для забезпечення зв'язності та завершеності висловлення [5].

Перспективу подальших досліджень убачаємо в розробленні комплексу вправ і методичних рекомендацій із використанням цифрових освітніх ресурсів та інтерактивних презентацій, спрямованих на активізацію мовленнєвої діяльності й розвиток монологічних умінь старшокласників.

Література

1. Чиханцова О. Іншомовна комунікативна компетентність як фактор розвитку особистості. Збірник наукових праць Інституту психології імені

Г. С. Костюка НАПН України, 2019. Вип.16, С.279-286. URL: <http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v6/i16/32.pdf> (дата звернення: 03.10.2025)

2. Bachman L. F. Fundamental considerations in language testing. Oxford University Press, 1990. 408p.

3. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Cambridge University Press, 2001. 276p.

4. Hymes D. H. On Communicative Competence. J. B. Pride and J. Holmes (eds) Sociolinguistics. Selected Readings. Harmondsworth. Penguin, 1972. 269-293p.

5. Park S. A Corpus-Based Comparison of Syntactic Complexity in Spoken and Written Learner Language. Canadian Journal of Applied Linguistics, 2022. Vol. 25, No. 2, 47–70p. URL: <https://doi.org/10.37213/cjal.2022.32477> (дата звернення: 24.09.2025).

6. Stakhova M., Stakhova O. Foreign language communicative competence as the basis of studying foreign languages. Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems, 2022. No. 54, 81–84p. URL: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2019-54-81-84> (дата звернення: 19.09.2025).

Бойко О. О.
гр. 44 Бд-Фанг
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Наук. керівник – к. ф. н., доцент Борисенко Н.Д.

СПЕЦИФІКА ВІДТВОРЕННЯ СИНТАКСИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ РОМАНУ С. КІНГА “КЕРРІ” В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Американський письменник Стівен Кінг є однією з найвідоміших постатей сучасної літератури, чії твори вирізняються поєднанням елементів психологічного трилера, соціальної драми та глибокого дослідження людської психіки. Мова письменника характеризується динамічністю, експресивністю та